

Nro.

L W O W S K I E

18.

TYGODNIOWE WIADOMOSCI.

W Sobotę dnia 14go Kwietnia R. 1787.

Doniesienie.

Czyni się publicznie wiadomo, że na żądanie tutejszey Polskiej Szlachty JX Łukasz Katecheta w szkołach normalnych postanowił lekcyę w języku niemieckim połącinie dla męszczyzn bezpłatnie dawać. Zacznie się ta nauka dnia 16go tego miesiąca, i co dzień od godziny 6tey wieczorney aż do 8 w tutejszey normalney szkole, w wielkim i wygodnym umyślnie na to od zwierchności wyznaczonym pokoju kontynuowana będzie.

Rozmaite Wiadomości.

Z Wiednia dnia 4go Kwietnia: W przeszłą niedzielę w Dworskim Kościele farnym wielko tygodniowe nabożeństwo zaczęło się, na którym Cesarz Imś z Arcy Xiążęciem Franciszkiem w Asystencyi całego Dworu był przytomnym. Dnia 8go Marca publikowane było rozporządzenie skazujące dawne prawa różne od wyrażonych w zbiorze prawa powszechnego cywilnego. Nayiasniejszy Maieftat JPana *Ainsera* aktualnego Konfyliarza Gubernialnego, i dobr kameralnych Administratora dla osobliwszey iego pil-

ności, wierności, poczciwości, i pieczołowitości, którą funkcycę swoją na naywyższe ukontentowanie sprawuje, do stanu szlacheckiego w krajach dziedzicznych z Predikatem *de* bezpłatnie nayłaskawiey promowować raczył. Szczęśliwy postępek, którym JP. Doktor *Rechberger* w przeszłym roku w *Gracu* tam do tych czas nieznaną okulizacyą ospy naypierwey przedsięwziął, i zaufanie, które swoją zdatnością, pilnością, i wydanym dla powszechney informacyi dziełem pod Tytułem: *Nayłatwiejszey, i nayproscieyszy sposob okulizacyi ospy, tey od przesądow nagabaney Kuracyi skarbić umiał, zachęciły tamteyszego Doktora JP. Rufflera okulizacyą przez teraznieyszą wiosnę i przyszłe lato kontynuować. Na zalecenie swojego zamiaru oznaymił próbę o okulizacyi, zarobek ma być obrocony na wspomnienie owych ubogich, którzy się okulizować dają. Zgoła ubodzy darmo okulizowani będą. Tym czafem JP. Doktor *Rechberger* w Wiedniu w łzczegolnie na to wyznaczonym ogrodzie okulizować zacznie. To samo czyni godny iego ociec, C. Kr. Fel-*

cer *Rechberger*, który w roku 1767 naypierwey okulizacją wprowadził, i dowody na dzieciach wysokiego urodzenia, i samych nawet Doktorow zawsze pomyslnie uczynił, przez co ci dway Doktorowie obobliwego zaufania godnemi stali się. Z *Neyzac* w *Węgrzech* pod dniem 13ym Marca donoszą: że straszny północny wiatr przez dni 6 z wielkim miefzkańców przestrafzeniem tam panował. Naywiększe drzewa wraz z korzeniem wyrwane, płoty, i szpechlerze, obalone, dachy zerwane były. Zokolicy smutniejszye ieszcze przychodzą wiadomości. Nad Dunaiem zaś szkoda jest znaczna: wszystkie bowiem młyny w tey stronie i statki były zatopione.

Z Francyi; Na generalnym zromadzeniu *Notables* ktore dnia 12 Marca miane było, Krol Imśc sam niebył przytomny, ale *Monsieur* i *Hrabia d'Artois* jako, też i inne Xiążęta krwi Krolewskiey w nim znaydowali się. Generalny Kontrolor dziękował zromadzeniu imieniem Monarchy za gorliwość pokazaną w dopełnieniu zamyśłow Krolewskich, i za pożyteczne deklaracye w komunikowanych Punktach wydane. Potym czytał rozdział drugi ułożonego od niego Projektu. Ten ściąga się do Handlu i zawiera 4 główne punkta: 1) Tutuń ma być daley Prowincyom *Flandryi* i *Hennegau* pozwolony, ale dla wprowadzenia lepszego gospodarstwa Krol naznaczy nadgródę siejącym len i konopie. 2) Handel z solą ma być przez Syndykow gromadnych pod dozorem

Prowincyonalnego zromadzenia prowadzony. Przez wykonanie tego zamiaru lud zyska na 10,491,000 Liwrow. 3) Celne Urz. dy będą umniejszone, i na granicach tylko ustanowione: oszczędność ta wyniesie na 12 milionow. 4) *Transyt* towarow wolny deklarowany będzie. Przez co skarb zyska na 12 milionow na samym wiewzieniu. Za tym Projektem nastąpiły inne ieszcze do wzbudzenia handlu i industrii zmierzające, Mowa Ministra trwała przez całą godzinę, ktorey tylko słuchaniem na ten czas zromadzenie się to zatrudniło. Od tego czasu *Bureaux* zawarte w niey Punkta na uwagę wzięły, i domagały się, aby mowa od *JP. de Calone* miana im komunikowana była. O rezolucyach *Notables* różne z druku wyszły pisma aprobujące podatkowanie *in natura* i ganiące owe obohy zromadzenia, ktore one odrzucały. Przynajmniej, mowi się tam, trzeba było na takie podatkowanie zezwolic, aby kazdemu wolno było pieniądźmi, albo *in natura* podatki płacic. W tych pismach surowe znaydują się wyrazy przeciw Pretensyom Duchowieństwa, i Gotskim prawidłom, na ktorych iego hardość zasądza się; zadaje się też iemu, że w *Bureaux Notables* wpływa, co się z Rezolucyi wypadłych pokazuje.

Z Maroko: Z *Magador* donoszą, że Szwedzka Fregata *Dianna* do *Trangeru* przybyła. *Kommendant* iey kawaler *de Christierne* miał zlecenie, w godności extraordinaryinego posła, Sultanowi podarunki owe przywieść, kto-

które Król Szwedzki co dwa roku przysyłać zwykł. Bracia *Chiappe* i Kompania przystawili dla Sułtana sto niewolników do *Salé*. Stała między Sułtanem i temi handlownikami umowa, że oni zamiast pieniędzy za każdego niewolnika 200, i za każdą niewolnicę 300 korcy zboża bez płacenia cła wyprowadzić wolność mają; gdy zaś Sułtan niewolników widział, niepodobali mu się i deklarował, że każdy nie więcej jak 40 Piastrów wart, i jeżeli nielepszych ludzi przystawia, tedy nieprzyjmie zamiast zapłaty. Ponieważ zaś zboże już było ładowane, więc kupcy wychodowe cło płacić musieli. Sułtan Królowey Portugalskiej pozwolił wyprowadzić 200,000 korców zboża. Duński okręt zwany *stonice* wchodzący przywiózł do Portugalii, gdzie wielki jest niedostatek.

Z Włoch: Wielki Xiążę Toskański postanowił w Florencyi zebrać Synod, złożony ze wszystkich Toskańskich Biskupów, i na ten koniec dnia 17tego Marca wyszedł Cyrkularz. Ten nacyonalny Synod zaczął się dnia 23go Kwietnia, i będzie na Sali wielkiej w dawnym Arcy Xiążęcym Pałacu miały. Z strony W. Xiążęcia jest wyznaczony Komisarz. W tym zgromadzeniu porządek mieysc nie będzie: każdemu Biskupowi wolno jest dwóch albo trzech konfiliarzów mieć przy sobie, aby tylko nie zmnichow. Te osoby mogą też na Sessjach bywać, lubo głosu nie mają. Procz Królewskiego Komisarza

Wielki Xiążę naznaczył także dwóch Professorów z Akademi, 4 Teologów, i 2 Sekretarzów na usługę temuż zgromadzeniu. Godny Biskup w *Pistoia* i *Prato*, który wielkie zaufanie u W. Xiążęcia skarbić sobie umiał, dnia 11 Marca do *Pisy* przybył, i aż do 20 tamże został. Przez ten czas częste miał rozmowy z W. Xiążęciem i u ArcyXiężney, i Xiążęcney Familii Audyencyą, z wielkim zawsze ku sobie uznanowaniem. Gdziekolwiek się pokazał, lud cisnął się do niego. Pod czas jego bytności ow Cyrkularz na konwokacyą Biskupów był wydany.

Z Holandyi: Wiadomości z tego Kraiu są jeszcze wyrażeniem buntów, stronności, i niezgody, które co raz bardziej rozszerzają się, i co dzień na nowych mieyscach wybuchają, a nie widać, żeby gdzie początek stał się do czynienia zgody. Sprawa Xiążęcia Stadhuterera nie jest zdecydowana, a lubo komisya jest wyznaczona, która ma moc jego inkwirować, i ustanowić, spodziewać się jednak nie można, ażeby prędko co pewnego było stanowione. W Pismie JP. *de Rayneval*, wyraża się iakie prawa stany Holenderskie Xiążęciu Stadhinterowi nadać, i iakie propozycye mu czynią. W tymże piśmie powiada JP. *de Reyneval* że Xiążę był suspendowany tylko iako Generalny Kapitan Prowincyi Holendetskiej, że odmiana Konstytucyi jest w owych Prowincyach, gdzie *Reglements* się znajdują

dują, i że moc kapitana Holenderskiego ma być skrócona.

Z Warszawy dnia 4go Kwietnia: Dnia 22go rano Krol Imśc oświadczył swoje ukontentowanie i wdzięczność za wygodne przyjęcie w *Faslowie* i wzięwszy z sobą do Karety Ieymc Panią Marszałkową W. Kor. Xiążęcia *de Ligne*, oraz Hrabie *Dillon* wyjechał około w poł do dziewiątej ranney do miasteczka *Mietnicy* na popas, w którym JP. Potocki Woiewoda *Ruski*, jako kommanderujący Partya *Ukraińską* uczynił przejeżdżającemu Monarze winne honory. Po śniadaniu pożegnali Krola Imci Państwo Marszałkostwo z Xiążęciem *de Ligne* jako mający prosto iechać do *Kuowa*, a Krol Imśc wzięwszy do karety JP. Woiewodę *Ruskiego* iechał do *Wasylewzeczyny* na obiad i nocleg. Dnia 23go Marca Krol Imśc ruszył się daley kołmi JP. Hrabiego, wzięszy z sobą do Karety Imśc Podskarbiego W. Lit. i iechawszy trzy mile *Ukraińskie* przybył do *Karhaliku* na śniadanie. Po tym iechał Krol Imśc ku *Potokowi* o mil dwie odległemu, gdzie zawczasu przyiechawszy przyjęty był od JJ. PP. *Dzieduszzyckiego* Pifarza, Lit. i *Debolego* Chorążego Nadworn. Koron. Ministra w *Petersburgu*, którzy od kilku dni na przybycie Pańskie tam oczekiwali. Po skończonym tam obiedzie bawiwszy się Krol Imśc konwersacyą z gośćmi około godziny i po południu szczęśliwie przybył W przeszłą Niedzielę Kwietnią Xiąże Imc *Prymis* do *Łowicza*, a nazajutrz Xiąże Imc *Putuski* *Szembek* Biskup

Płocki do *Putuska* z tuteyszey Stolicy na Wielkanocne Święta wyiechali.

Z Carogrodu: Powstał tu znowu wielki pożar 7dem godzin trwający, przez który przeszło 200 domow, między ktorymi wiele kramow zgorzało. Szkoda jest bardzo znaczna. W. Sułtan przez całą noc do godziny 7 ranney sam przy ogniu był przytomny, i potrzebne rozkazy dawał. Cudzoziemskie gazety głosiły o słabości Tureckiego Cesarza, i nawet gdy *Vergennes* we Francyi umarł, o jego śmierci, ale w naylepszym znajduie się zdrowiu. i iak skoro dowiedział się, iż Hrabia *Montmorin* Ministrem Cudzoziemskich interesow jest nominowany, do takiej czerstwości przyszedł, iż by się teraz na każdego odważył, i duchem Paryskim ożywiony sędzi się być w stanie wskrzeszenia zmarłych części swojego Państwa.

Przymoz i Cena zboża.
w Lwowie w Kwietniu 1787.

Dni	P/zenica		Żyto		Jęczmień.	
	kor.	zł. gr.	kor.	zł. gr.	kor.	zł. gr.
8	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	—	—	—
11	18	19	42	15 14	12	13

Dni	Owies		Hreczka		Jagły	
	kor.	zł. gr.	kor.	zł. gr.	kor.	zł. gr.
8	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	—	—	—
11	30	17 14	42	13	—	—